

ABONAMENTE

Un an Lei 80
6 luni 40
3 luni 20
In străinătate prețul îndoit

REDACȚIA

BUCUREȘTI, CALEA VICTORIEI, 70
(CLUBUL CONSERVATOR-NĂȚIONALIST)

Întrarea și prin Str. Regală No. 1

25 BANI NUMĂRUL

ROMÂNIMEA

— ZIAR DE DIMINEAȚĂ —

PUBLICITATEA

se primește la

ADMINISTRAȚIA ZIARULUI

și la toate

AGENȚIILE DE PUBLICITATE

ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘTI, CALEA VICTORIEI, 70
(CLUBUL CONSERVATOR-NĂȚIONALIST)

Întrarea și prin Str. Regală No. 1

Telefon No. 16/55

MANEVRE PENTRU A NU PIERDE PUTEREA

Partidul liberal, adică gheșefarii cari rod de siing pînă la Băncă Românești, trebuie să fie adănc re-noscători d-lui Ion Brătianu.

Seiul liberalilor face tot ce-i stă în putință să facă să-l țină la putere.

În ultimele două săptămâni, atât Sărbii cât și Românii au prezentat noui memorii Conferinței de Pace, în privința Banatului. Într-unul ne privește pe noi, oficio-franțezi Le Temps afirmă că România a depus pe asa Verde un nou memoriu, prin care cere să i se dea Banatul.

Care a fost rezultatul?

„Consiliul Suprem a confirmat din nou hotărârea sa asupra frontierelor dintre România și Serbia în Banat, hotărâre pe care de la Conferința o considerase dela început definitivă”.

Mai mult, Consiliul suprem, pentru a evita pe viitor, dintr-o parte și din alta insistențe zadarnice, a numit comisiune care să tragă pe teren granița între cele două State. Aceasta cu atât mai mult, cu cât același consiliu decisese retragerea trupelor franceze din zona de limitare. În această comisiune, după cum Sărbii au numit pe reprezentant al lor, guvernul român a numit și pe d-nul colonel Victor Economu, care a și plecat în Banat și a început să lucreze cu restul Comisiunii la trasea frontierei.

Pe de altă parte, oficiul englez, marele ziar Times, publică următoarele:

„România socotește că nu poate primi condiții speciale pe cari Conferința Păcii le-a revăzut, pentru ocrotirea minorităților de rasă sau religie, în teritoriile ce i-au revenit și care ar proveni din împărțirea imperiului austro-ungar.”

„România nu poate urma exemplul Poloniei, Cehoslovaciei și Jugo-Slaviei, care au primit după oare care rezistență, condițiile re-ritoare la minorități. Ea și-a câștigat independența în 1878, prin propriile sale arme și poporul său nu poate admite așa de lesne ca mai mică atingere a independenței sale suverane, mai ales în momentul când ea a realizat în integritate NAȚIONALĂ”.

Times adaugă că fine această notiță din sursă română autorizată.

Ce rezultă din această notiță?

Rezultă că cei îndrăgostiți să reprezinte în mod oficial România în străinătate, declară în numele României că sunt mulțumiți cu hotărârea Conferinței în ce privește hotărârile teritoriale, prin urmare și Banatul, că ei consideră că România „și-a realizat integritatea națională” și singura chestie pentru care România luptă la Conferința de Pace și pe care poporul român nu o poate cu-ți un chip și în nici un fel primi, este aceea a „con-ziunilor speciale pentru ocrotirea minorităților de rasă sau religie”.

Acste sunt fapte nu vorbe. În fața acestor fapte, am fost în dreptul nostru ca în numele Tărei, să-l luăm de guler pe d-nul Ion Brătianu și să-l întrebăm: Ce-i cu Banatul? Ai renunțat la el?

D-nul Ion Brătianu, simțind că pe această chestie duce de-a tăvălucul dela guvern, a dat ordin uzinei minciuni Vitorul, să-i dea drumul.

Vitorul scrie:

„Revendicările României alcătuiesc în totalitatea lor un tot. Ele nu pot fi nici despărțite nici deslegate prin com-pensări. În patrimoniul istoriei sunt valori care nu admit nici o schimbare, căci de îndată ce schimbarea e posibilă, ele se desprind de la mai există. Ast-fel sunt onoare, demnitate și neafărnarea asupra cărora nu se poate îngădui nici un fel de trafic”. Foarte frumos scris, dar pentru noi date acestea sunt gogoase.

Tara s'a desțepat, domnule Ion Brătianu, n'o mai purta cu minciuni. Nu se mai stă cu minciuni la putere, domnule Ion Brătianu.

Tara știe azi un lucru, Tara știe fapte.

Ori cât ai spune d-ta la București, ca să audă românii de peste munți, că n'al renunțat la Banat, străinătatea, care n'are interes să mintă, spune că la Paris la Londra ai renunțat.

Ori cât ai spune d-ta, că Colonelul Victor Economu age în Banat linii de demarcațiune între trupele române cele sârbești, Consiliul Suprem, care știe ce face, știe colonelul Victor Economu trage linia de frontieră între România Mare și Jugo-Slavia, în Banat.

Tara știe că Conferința de Pace a hotărât definitiv împărțirea Banatului. Și tot/Tara știe că numai Conferința de Pace i-ar fi putut da Banatul întreg, fără război.

Tara vrea să știe lămurit, domnule Ion Brătianu, ii sau nu-i mai dal Banatul?

Tara știe pentru ce ai redus azi, domnule Ion Brătianu, pretențiunile României numai la clauza minorităților.

Te mulțumești numai cu această cerere, domnule Brătianu, pentru că ai văzut, șiretule domn Brătianu, că opoziția a declarat că această clauză, măcar în ce privește preambulul și dispoziția Sablatului, trebuie să supusă revizuirii, ai simțit că opoziția dacă ar ajunge la guvern, are speranțe să obțină această revizuire, și-ai zis: această revizuire o voi căpăta și eu până ziua semnării, odată ce la celelalte revendicări, de o mare importanță, ai declarat Conferinței că renunți.

Și dobândind revizuirea, îți ai făcut, domnule Brătianu, planul să-i spui peste câteva zile Tărei: „Reven-tările României au fost satisfăcute. Deci pot să semnez tratatul. Si fiindcă am obținut acest mare succes diplo-matic, rămân la guvern”.

Nu, domnule Brătianu. D-ta ai promis românilor de-este muntii Banatul. Ori îl dai, ori pleci de la putere.

Dumnezeu să apere România

D. Brătianu și-a văzut visul cu ochii, a realizat o operă măreată, a izbucnit să crezeze României Mari o situațiune excepțională în lume: patria noastră nu are decât dus-mani, atât pe vechiul cât și pe noul continent.

În istoria țărilor române, un asemenea moment este necunoscut.

Politica tuturor Domnilor noștri, din Muntenia și Moldova, începând de la descălecatăre și până la d. Ion Brătianu al 2-lea, a fost întotdeauna o politică de echilibru și de acoperire: când Domnul se depărta de o Putere, se apropia de alta și nu este exemplul ca Principatele să fi fost în același timp, și învârlite între ele și în dumsănie cu Poarta, cu Polonia, cu Ungaria și mai târziu cu Austria și Rusia. Bunul simț al Voievozilor noștri le spunea că nu este cu putință unui popor, mai ales unui popor mic, slab și sărac, să se bată cu toată lumea și cu morile de vânt și să nu aibă măcar nici prieteni, nici sprijin.

Anglia, puternica Anglie, cea cu patru sute milioane supuși, cu imense bogății, cu domnia Mărilor, a practicat multă vreme politica splendide izolații, dar a sunat cea sul când până și puternica Anglie a căutat aliați. Si să nu uităm că Anglia n'a practicat, de cât cel mult politica izolării, adică a refuzului de a se lega de alianțe, dar nici-o dată politica nebună a rivalității cu toată omenirea.

Astăzi România bate un record mondial și necunoscut până aci în istoria omenirii. Astăzi România e singura țară care este înconjurată

numai de dusmani, care nu posedă nici o prietenie, care e lipsită de orice alianță. Politica d-lui Brătianu, numai în 8 luni de zile, a dat acest rezultat miraculos.

În Noembrie anul 1918, când d. Brătianu a fost însărcinat de Rege ca să formeze cabinetul, a găsit următoarea situație: State de război cu Germania și aliatele sale, alianță strânsă cu Franța, Anglia, Italia, America, dume rapoarturi cu Serbia, raporturi indifferente cu Rusia bolșevistă. După opt luni de guvernare, care este bilanțul?

România este încă fără raporturi cu Germania.

Este în stare de război cu Rusia și cu Ungaria.

Este în rele raporturi cu Bulgaria și cu Serbia.

Este aproape de rupțură cu Conferința păcii, deci cu Anglia, America, Franța și Italia.

N'are nici o alianță, fie pe continent, fie în afară din continent.

Statul este pe pragul falimentului.

Trăim pe un buget între 3 și 4 miliarde anual.

Statul este lipsit de resurse, fiindcă izvoarele de venituri nu funcționează.

Chetelile sunt sporite în chip fantastic, mai cu seamă pentru motive electorale.

Tara nu poate obține un împrumut extern și n'a putut avea un împrumut intern.

Pentru ca un guvern nepopular să poată stăpâni nesupărat, tara nu și mai poate recăpăta libertățile, iar

ordinea internă este menținută cu stare de asediu și cu forța armată.

Acesta este bilanțul politic al țării, în a noua lună de guvernare autocratică a d-lui Brătianu.

Care organism național ar putea suporta la nesfârșit un asemenea regim?

Primejdia este mare și amenință românismul din toate părțile.

Din trei părți avem dusmăni ireconciliabili, din a patra parte ni se pregătește ostilitatea. Aliații puter-nici pe care i-am avut, aproape i-am pierdut; acum Conferința păcii tratează România Mare așa după cum n'au mai fost tratate țările române din vremea vasalității. Si în fruntea Statului nu se mai găsește nimeni care să respingă injuria și să ia apărarea demnității naționale.

De ce mai plătește poporul român atâta înalți demnitari, dacă la vremea nevoii nu mai este nimeni de strajă?

În ceasurile triste când Notele aliaților cad pe obrazii țării, ca o grindină bicioasă, și când România este direct amenințată cu represalii și alte grave măsuri, ministrii se plimbă în deosebite stațiuni vărate, unul la Covora, altul la Călimănești, altul la Sinaia, iar la București presa guvernului atacă, în numeroase articole pe aliații noștri.

România nu mai are resurse. România nu mai are guvern. Si nimic altceva nu mai are decât numeroși dusmani.

Ceasul adevăraților patrioți a sursat pentru ca să salveze România

Pentru ziarele nemtofile

În România de la 1 Septembrie, am somat presa cărbășiei Ion Brătianu-M. Marghi-loman-Mackensen, să arate im-mediat Tărei, când și unde, d-l Take Ionescu sau presa sa, a declarat că sunt gata să semneze și să primească toate condițiunile pe cari Conferința de Pace le-ar pune în tratatul ce-l prezintă guvernului Ion Brătianu spre semnare.

În numărul de la 5 Septem-brie am arătat cum a răspuns Vitorul la această somațiune: „Bună ziua măi Istrate,—Sapte-pui de rață frate!”

Cei d'al doilea compars. Omul Nemilor, răspunde și el, prin ziarul Le Progrès de la 5 Sep-tembrie și prin Steagul de ori.

Ziarul nemțesc scris în fran-tuzește, spune:

„Este adevărat că d-nul Take Ionescu n'a făcut o declarație categorică, dar nu e mai puțin adevărat că d-a sa n'a făcut nici o declarație, de nici o natură.”

D-l Take Ionescu a refuzat să vorbească și să dea opiniei publice române, cea mai mică indicație asupra politicii sale externe, atât timp cât d-nul Brătianu nu va fi vorbit cel din-tăi.”

Într'un cuvânt Le Progrès dă îndrăgă și ne dă dreptate.

Steagul, mai îndrăgnet, vâ-zând că tovarășul său scris în franțuzește dă îndrăgă, afirmă că d-nul Take Ionescu, când des-minte că ar fi vorbit „schimbă de picior”.

Și cere sefului nostru să spună lămurit dacă a-probă sau nu politica de rezis-tență a d-lui Brătianu.

Pentru ca d-l Take Ionescu să se pronunțe asupra unei politici, e nevoie ca mai întâi d-a sa să știe în ce constă acea politică.

În România de la 3 Aug-ust, și sub titlul Rezistență, am scris următoarele:

„Acum când se propune politica botezată rezistență, trebuie lămpede explicat Tărei, ce în-semnează această politică, cari vor fi consecințele ei și cari sunt mijloacele pentru a o aduce la îndeplinire, fără a risca o mișcare de retragere ulterioară dezastruoasă pentru prestigiul României în afară și pentru stăruie sufletească îndăntur. Fără o explicație precisă, rezistența seamănă a Carnavaul”.

De atunci și până azi, d-nul Take Ionescu așteaptă de la d-l Ion Brătianu un răspuns, care nu mai sosește.

D-lui Al. Marghi-loman-Mackensen, care nu are nici o răs-pundere, îi este permis să se a-socieze la orice politică. D-l Take Ionescu, nu poate judeca o politică, înainte de a o cunoaște.

Decretul-lege

PENTRU INTRODUCEREA MO-NOPOLURILOR STATULUI ÎN BASARABIA ȘI BUCOVINA

Art. I.—Puterea legii pentru ad-ministrarea și exploatarea mono-polurilor Statului în vigoare în Ro-mânia, se întinde și în cuprinsul Ba-sarabiei și Bucovinei.

Art. II.—Ministrul de finanțe este autorizat a lua prin direcțiunea re-ședului a legii monopolurilor Statu-lui, toate măsurile necesare pentru declararea, depunerea și răscumpă-rarea produselor monopolizate de-tinute de particulari în Basarabia și Bucovina, la punerea în aplicare a acestui decret-lege, precum și pen-tru lichidarea fabricelor de tutun și chimicului existente.

„In ajunul zilei decisive”

Confratele Chemarea, ziar popu-lar-socialist, scrie următoarele:

„Opoziția a înteles în sfârșit că trebuie să vorbească limpede, hotărât și răspândit Coreane.”

Astăzi, d. Take Ionescu, Duminecă d. general Averescu, în urma, după va fi nevoie, d. lancu Plondor, în numele popoarelor de curând alipite, vor grăbi suveranul fără înconșur, și fără zadarnice foliole diplomatie, care este situația politică internă și care este situația noastră externă, de-oportivă de grave, de primejdiu și de desnădădiale, a proape amănând.

Seiți opoziției unde se vor adre-sa în termeni respectuoși regelui, așa cum se cuvine unor reprezen-tanți ai partidelor de guvernământ; dar numai de rege alărnă că acce-si demers respectuos și solemn să nu fie în același timp și cel din urmă.

Dacă suveranul va asculta și va ține seama de avertismentul opozi-tiv, evimentele se vor deslășui în chip normal; în loc de demona-tiuni, cabinetul Brătianu vom avea o formale ministerială, firește tot burgheză, dar neamenșată mai libe-rală, și mai democratică; iar statul care nici odată n'a avut mai mult nevoie ca acum de disciplina liber-consimțită a cetățenilor și de orga-nizarea tuturor forțelor lui de mun-că și de producție, va putea pși fă-ră zguduiri, din cadrele României mici și deschișă de război, spre hotarele României Mari, însetată de pace.

Dacă însă suveranul, nu va dori să asculte și nu va putea să înțele-gă, atunci...

Atunci vom asista în curând la e-rtorial suprem al unor partide cari se vor hotărî să se sinucidă prin nerăsușum și la ridicarea unui pop-or întreg, care nu poate primi de bună voe să poarte la infinit lan-turile reacțiunii de picior și răla brătienistă în sinare.

Vom fi martorii celor mai prolu-nge zguduiri politice și sociale pe cari le-a cunoscut țara asta.

Ca democrați, ca socialisti și ca revoluționari, în alunul zilei deci-zive dela Sinaia, avem o singură dorință și-o singură speranță: re-gele să nu asculte glasul opoziției și să minte la putere, ca o sfidare a dreșată poporului român, pe Brătien.

Nu mai astfel, poată se va apro-pia și pentru noi ceasul revoluției sociale.”

Pâine tot nu vom avea

Odată cu demilitarizarea pâinei

Duminecă este ultima zi în care populațiunea Capitalei mai primește prin actualele centre de distri-buția pâinea fabricată în atelierele militarizate de către Manuanta centrală a Armatei.

De luni deci fabricațiunea pâi-nel, este cu totul liberă, iar cetățenii se pot aproviziona de unde vor și de unde le convine mai bine.

A trebuit deci să treacă o lună de zile ca să priceapă și primarul nostru că dacă trebuia demilitarizat fabricațiunea pâinei, apoi intra în a-tributiunile sale să se ocupe de a-ceastă chestiune.

Nu stim însă dacă tot atât de bine a priceput și organizarea care tre-bue să o dea și fabricațiunei și dis-tribuiției pâinei.

Căci trebuie știut bine că atunci când primăria nu avea grădă de sa-rea, lemnele și păcură necesară, fa-bricațiunea pâinei va fi întreruptă; aceasta în ce privește fabricația.

Dar primăriei îi incumbă datoria de a organiza și distribuția pâinei. Nu trebuie uitat că până acum, fie-care cetățean își lua pâinea dintr'un loc hotărât și în mare apropiere de casă, fără ca să piardă nici un mi-nut la ușa depozitului.

Si d. Emil Petrescu nu trebuie să și încluche că dacă brutarii fabrică pâine, populația o va avea repartu-izată pe cartiere și pe numărul lo-cuitorilor, dacă nu este un servi-ciu care să orânduiască această distribuție.

Fără această organizare specială, vor fi cartiere cu pâine din abun-danță — în raport cu numărul bru-tărilor și debitul lor, după cum tot așa vor fi cartiere lipsite complet de pâine, pentru că nu vor fi în im-prejurimi fabrici.

De asemenea vor fi cartiere unde pâinea de lux pe care se vor grăbi brutarii să o fabrică, pentru că la ea câștigă mai mult, va fi prea puțină, lipsind cu desăvârșire pâinea din fâină integrală.

Le țărătura cu această chestiune, întrebăm pe d. Emil Petrescu: s'a gândit d-a sa să stăruie o proporție brutărilor între fabricația pâinei de lux și cea neagră, pentru a nu ne-dreptăți pe nici în favoarea altora, cari sunt în bune relații personale și politice cu d-a sa?

Putem anticipa, cu certitudine, că faptele vor veni să ne confirme, că o adevărată debandadă va urma a doua zi după demilitarizarea fa-bricației pâinei, că lumea va alerga după pâine fără să o găsească, că cozile vor reîncepe, că specula pâi-nei va lua ființă.

Aceste pronosticuri le facem pen-tru că cunoaștem și incapacitatea și re-tuza credință și lipsa de putere de muncă și a d-lui Emil Petrescu și a celor cari îl înconjoară.

Si acum să așteptăm.

„Vitorul” a îndrăgănit să afirme că d-nul Take Ionescu „a cedat în scris Torontalul Sărbilor”.

Am somat oficiul guvernului să publice în primul număr actul prin care d-l Take Ionescu a cedat Torontalul.

„Vitorul” de aseară, nu publică nici un act și se mulțumește să răspundă:

„România” ne cere să precizăm dacă d-l Take Ionescu a cedat sau nu în scris Torontalul în timpul șe-derii sale la Paris.

„Afirmăm că faptul este perfect exact. Să răspundă, însă d-l Take Ionescu personal că nu a cedat Banatul, că este gata să prelindă alipirea integrală a Banatului la România și noi vom fi cei dintâi, dintr'o înțelegere mai bună de cât d-l Take Ionescu a intereselor româ-nești, să uităm greșelile d-sale dela Paris”.

„Vitorul” nu publică actul prin care d-l Take Ionescu ar fi cedat Torontalul Sărbilor. Prin urmare „Vitorul” a min-țit când a făcut această afirmare.

Noi am răspunde oficiului guvernului la întrebările ce ne face azi, și i-am răspunde lucruri cari nu i-ar face nici o plăcere, dar fiindcă „Vitorul” dorește răspunsul per-sonal al d-lui Take Ionescu, îi cerem ca în numărul viitor să repete întrebările de azi în numele personal al d-lui Ion Brătianu, și îi promitem ca imediat să-i dăm răspunsul personal al d-lui Take Ionescu.

În schimb „Vitorul”, să se poarte măcar odată cinstit și să publice actul prin care d-nul Take Ionescu a cedat Sărbilor Torontalul.

Știri politice și sociale

Citim în Chemarea:

„Guvernul nu pregătește cu mult timp în urmă, prin „Buletinul zilei” din Vito-rul de aseară, asupra unui nou succes diplomatic al primului nostru delegat la Conferința Păcii.”

Consiliul suprem a început să dis-cute frontiera Dobrogei de Sud fixată la 1913. În polemica cu Consiliul suprem pe această chestie, Vitorul susține in-teresele României cu același tratat din 1916, declarat caduc acum 6 luni”.

Chemarea nu știe probabil că asupra maro controversă: Cum la elaborarea ace-lui tratat, au contribuit d-ni Ion Brătianu, General Ilescu-Turculaci și Costică Diamandy-Petrograd, majorita-ția unei comisiuni care și-a fost redactat de d. general Ilescu-Turculaci, iar faptele puti cred că dispozițiunile di-rigiste au fost redactate de d. Ion Brătianu.

În orice caz însă, Chemarea este naivă și nu înclucă, că în vreme d-tele noastre în corpul tratatului d-n 1916, d. Ion Brătianu ar fi în stare să mai găsească, prin propriile lui puteri, argumente noi în sprijinul intereselor României.

CENZURA ȘI STAREA DE ASEDIU

Azi era vorba să se răde cenzura și starea de asediu. Azi n'auvni crezut și au auzit: acasta-

„Nu știm că aiegele de a se ve- face la 5 Octombrie și că se vor face de către un alt guvern decât guvernul d-lui Ion Brătianu, care va rădea cen-zura și starea de asediu cu două luni înainte de ziua alegerilor.”

ANGLIA VA FACE ECONOMII

D. Lloyd George, primul ministru englez, a trimis o scrisoare colegi-lor săi din guvern, prin care le cere să reducă personalul ministeriului lor la strictul necesar. El spune că sefi de servicii cari sunt incapabili să reducă chetelile, trebuie să de-misioneze, pentru a face loc la alții și adaugă că economiile indicate vor trebui să fie realizate până la 15 Septembrie.

Tot odată, au fost creați trei con-trolori ai chetelurilor. Ei vor încluce să funcționeze de îndată ce sefi de servicii vor fi redus chetelile în măsura puterilor lor.

De sigur că, nimeni nu se gânde-ște să se revină, pentru serviciile Statului, la bugetul de cheteluri de înainte de război, mai întâi pentru că împrejurările au sporit munca funcționarilor, apoi pentru că noii servicii au fost create, ca de exem-plu acele ale ministerelor pensiun-ilor și a alimentației.

Opiniunea publică de toate nuan-tele, aprobă atitudinea energică a primului ministru.

PROCESUL BOLȘEVICILOR DIN KISINAU

După cum se știe încă de acum o lună a început la Curtea Marișului din Kis-nau procesul intentat celor 107 lo-cuitori basarabeni, acuzați de a fi fost agenți ai propagandei bolșevice.

Procesul lor a durat timp de o lună. Curtea s'a pronunțat Mercuri, aducând după o zi de deliberare un verdict prin care din capii organizației sunt condamnați la moarte, 17 condamnați la moarte în contumace, iar ceilalți con-damnați dela 30 ani la 3 luni închisoa-ră, după gravitatea acuzațiilor.

VALUTA ÎN GRECIA

Contravie Statul Tărei din Basa-rabia, anunță că în Grecia, valuta drachmei e superioară francului francez, care nu este cotat decât 60 —70 lepta (centima greacă), înra șierbă 22 jum. drachme; Ruba 9 lepta; rubla Romanov 22 lepta; Co-rona 12 lepta; iar leul românesc 29—30 lepta.

Si ziarul basarabean adaugă:

„Grecia se poate socoti astăzi țar cea mai fericită. Trebuie să recer-noaștem că conducerea politică și triumful cauzei grecești se datoresc lui Vanizelos și poporul grec are pentru ce să-l preamărească”.

Asa socotim și noi. Unde ar fi România dacă n'ar fi avut ghinionul cu guvernul d. Ionel Brătianu și unde ar fi leul românesc dacă valuta n'ar regula o d. Vintilă?

CONFEDERAȚIA DANUBIANĂ

D. Mazarik, președintele Repu-blicii cehoslov

